

ARAD-I KÖZLÖNY

52. évfolyam, 27. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Csütörtök, 1937. február 4.

Bucuresti:

Ma indult el Svájcba az a román kereskedelmi bizottság, amelynek feladata, hogy ott kereskedelmi tárgyalásokat folytasson és megkösse az új román-svájci kereskedelmi egyezményt.

Páris:

Madridi jelentések szerint a spanyol főváros lakosságának helyzete kétségbeejtő. Az éhínség mindjobban érezteti hatását. A főváros uccái képéhez tartoznak a rongyokba burkolt gyermekek, akik minden élelmiszerhulladékért valóságos verekedést rendeznek egymással. A fővárosban már hetek óta nincsen macska, mert megette azokat az éhező lakosság.

A kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy 300 ezer tonna búzát importál. Egyelőre be fogják vezetni a kenyérjegyeket, amelyeket a családok között osztanak ki. A statisztikai hivatal kimutatása szerint a köztársasági kormány uralma alatt álló területen 1 millió 700 ezer hektárnyi területet vetettek be búzával és közel 1 millió hektárnyi területet árpával.

A Havas-ügynökség jelentése szerint ma négy angol püspök érkezett Valenciába, ahol De Irujo tárcanálküli miniszter, a baszk katolikus kormány megbízottja, a valenciai kormány vallásügyi szakértője fogadta őket.

Róma:

A Tripolisban lévő Bengazi légikikötője felett két olasz katonai repülőgép a levegőben összeütközött. Az egyik gép pilótája életét vesztette, a másiknak sikerült ejtőernyővel sértetlenül leereszkednie.

London:

A Daily Telegraph jelentése szerint a mexikói szovjetkötet-kormány megbízásából megjelent a külügyminisztériumban, és tiltakozott az ellen a barátságos bánásmód ellen, melyben Trockijt részesítik. Moszkva azt szeretné elérni, hogy a mexikói kormány tiltsa meg Trockijnak, hogy idegen állampolgárokkal érintkezessen és tárgyalásokat folytathasson.

Newyork:

Az Illinois-államban levő Cairo városát még mindig nagy veszély fenyegeti. Az ár csak tizenöt centiméternyire van a gát peremétől. Ha még tizenöt centimétert emelkedik, az árvíz menthetetlenül előnti az egész várost. A veszedelmet úgy próbálják megelőzni, hogy a gát szintjét fatorlaszokkal emelik. Cairo város lakossága a borzalom óráit éli. Senki sincs, aki az éjszakát az ágyban töltené, a lakosság felkészülve minden eshetőségre, az árvíz közeledését íesi, hogy idejében menekülhessen.

A legújabb statisztika szerint az amerikai árvíznek 368 halottja van, a hajléktalanok száma elérte a milliót. Az anyagi kár meghaladja a félmilliárd dollárt. Az amerikai Vörös Kereszt gyűjtésének eddigi eredménye 3.300.000 dollár.

Győzött a francia kormány a kamarai véderővitában

Német érdekltség a francia fegyvergyáraknál — Meghosszabbítják a katonai szolgálati időt Franciaországban

Párisból jelentik: A francia Kamara keddi hadfelszerelési vitája során a Blum-kormány nagy győzelmeket aratott. Gitton kommunista képviselő kifejtette, hogy miután a népfrent-kormányja kezében a hadsereg sohasem lesz imperialista célok eszköze, a munkásság revidiálta a hadsereggel szemben elfoglalt álláspontját. Gitton ezután a német hadseregről beszélt, amely szerint

egy év múlva a francia hadsereg teljesítő-képességének háromszorosát fogja nyújtani.

Kijelentette, hogy a kommunista-párt tiltakozni fog a katonai idő leszállítása ellen és követelni fogja a francia hadsereg minél gyorsabb és minél erősebb kiépítését, tekintettel arra, hogy ez a hadsereg nem imperialista célok érdekében fog harcolni, hanem éppen ellenkezőleg egy imperialista célokért harcoló hadsereggel fog szembeszállani.

Dewez kommunista képviselő hasonló értelemben szólalt fel. Kijelentette, hogy Franciaországnak kötelessége a hadsereget fejleszteni, szövetségesei érdekében is. Utána

Kerillis jobboldali képviselő szintén a katonai szolgálati idő meghosszabbítását követelte.

már csak azért is, mert az 1915., 1916. és 1917. évi generációk igen néptelenek. A hiányzó emberanyagot a szolgálati idő meghosszabbításával kell pótolni, mert Franciaországnak minden pillanatban készen kell lennie. Az inter-

pellációkra Pierre Cot légügyi miniszter válaszolt. Eismerte, hogy a francia hadsereg bizonyos tekintetben nem áll hivatása magaslatán, utalt arra, hogy ez kizárólag pénzkérdés. Ami a hadsereg légi felkészültségét illeti, egyetlen hadsereget ismer csupán, amely ezen a téren felülmúlja a francia hadsereget és ez a szovjethadsereg, már pedig ez a francia hadsereg szövetségese.

A véderővita délutáni folytatásán Cambon szociálista képviselő csatlakozott az előző felszóalásokhoz. Kifejtette, hogy Franciaországnak erős hadsereg van szüksége, mert ma csak annak hisznek és arra hallgatnak, aki érveit fegyverekkel is a tudja támasztani. Végül Daladier hadügyminiszter emelkedett szólásra. Utalt arra, hogy szükség van a szolgálati idő felemelésére. Kijelentette, hogy határozottan ellenzi egy hivatásos hadsereg létesítését és szigorúan ügyelni fog arra, hogy a francia hadsereg népi hadsereg maradjon. A hadügyminiszter ezután a Maginot-vonalnak a svájci határ mentén való kiépítéséről beszélt, majd kijelentette, hogy a Schneider-Creuzot-üzemek egy részét államosítani fogják. Az említett hadfelszerelési gyárak részvénytársaságot képeznek, mindössze nyolc taggal és

a nyolc részvényes közül öt nem francia és ezek közül három német.

A kormány módot fog találni arra, hogy az idegen részvényesek érdekltségét átvegye.

A Kamara ezután a véderőtörvényt 466 szavazattal 186 ellenében elfogadta.

Hodzsa Milán csehszlovák külügy-miniszter válasza Hitler beszédére

„A szuverénitás és az alkotmány alapján oldjuk meg a kisebbségi kérdést“

A „Morningpost“ szerint konzervatív politikusok körében bizonyos nyugtalanság észlelhető, mert attól tartanak, hogy a gyarmatok ügyében az angol kormány tárgyalásokat fog folytatni a német kormánnyal. A lap a legélesebben tiltakozik, hogy Hitler követeléseit még csak tárgyalásra is méltassák.

Illetékes helyen megcáfolták azt a hírt, mintha von Ribbentrop londoni német nagykövet a gyarmati kérdésben emlékiratot vitt volna magával Londonba. Ilyen emlékiratot az angol kormány nem készített el.

Prágából jelentik: Hitler szombati beszédével kapcsolatosan Hodzsa Milán miniszterelnök hosszabb nyilatkozatot adott a londoni Morningpost prágai tudósítójának.

— Hitler nem tett említést beszédében Csehszlovákiáról és Romániáról, — mondotta Hodzsa miniszterelnök. — Ugy vélem, hogy a két ország ezt a mellőzést úgy fogja értelmezni, hogy a német kancellár nem akar prejudikálni az esetleges megegyezésnek. Ha pedig Hitler Csehszlovákiára gondolt, amikor a kül-

öldön élő német kisebbségekről beszélt, akkor azt válaszolhatom, hogy a mi országunk a szuverénitás és az alkotmány alapján oldja meg a kisebbségi kérdést és pedig, mint kormányom legutóbbi intézkedései mutatják, olyan formában, amely biztosítja a fair-playt valamennyi német nyelvű állampolgárunk számára.

Prágai német körökben megemlítik, hogy Hodzsa miniszterelnök tárgyalásai a német kisebbségek ügyében feltűnően megelőzték Hitler beszédét. Ugylátszik, Hodzsa sejtette, hogy Hitler szavát teszi a német kisebbségek ügyét és megindította a tárgyalásokat annak bizonyítására, hogy a csehszlovák kormány rendezni akarja a német kisebbségek kérdését.

Belgrádból jelentik: A bolgár-jugoszláv barátsági szerződést legközelebb követni fogja az új jugoszláv-bolgár kereskedelmi szerződés. A két állam diplomáciája az erre vonatkozó tárgyalások előmunkáit már megkezdte. Sor körül ezután állategészségügyi egyezmény és vámkedvezmény kötésére is.

Interpellációk a Kamarában a bucuresti-i csehszlovák követ könyve miatt

Egy kormánypárti képviselő szerint a liberális kormány vezeti le az októberi választásokat

Bucuresti-ből jelentik: A Kamara mai ülésén Constantinescu georgista képviselő kérdést intézett a külügyminiszterhez, hogy tudomása van-e arról a könyvről, amelyet Jan Seba, Csehszlovákia bucuresti-i követe bocsájtott ki „Oroszország és a kisantant a világpolitikában” címmel. A könyv nemrég jelent meg cseh nyelven Prágában és a szónok szerint amellet, hogy Románia katonai erejét értékelje egy esetleges jövő háboruban, több barátságtalan megállapítást is tartalmaz. A könyv szerzője kifejti véleményét az utóbbi időben kifejtett külpolitikánkról. Seba hangoztatja, hogy

a volt külügyminiszternek gondja volt arra, hogy a Románia és Oroszország közötti közeledés a Prága és Moszkva közötti közeledési politikával párhuzamosan fejlődjék.

Az interpelláló képviselő ezután részletesen foglalkozott a könyv szerzőjének a Lengyelország felé folytatott politikánkról kifejtett nézeteivel. Végül megkérdezte a külügyminisztert a könyv megjelenésének következményei felől, majd azt, hogy fog-e válaszolni a könyv egyes megállapításával kapcsolatban, amelyek egyenes ellentmondásban állnak a román kormány hivatalos kijelentéseivel, különösen a Szovjettel való kapcsolatainkat illetően. Az interpelláló végül bírálattal illette a csehszlovák követ könyvét. Ugyanebben az ügyben szólalt fel Scridon nemzeti-parasztpárti képviselő is, aki fel is olvasott Jan Seba könyvéből egyes részleteket. Popescu-Necsesti csatlakozik Scridon felszólalásához és a könyv szóbanforgó kitételeinek hivatalos letordítását kéri.

Az Adeverul mai száma Guranda piatra-neamt-i kormánypárti képviselő nyilatkozatát közli:

— Ami a kormányutódlás kérdését illeti, egyelőre teljesen tisztázatlan a helyzet. Az eddigi megoldási kísérletek nem vezettek eredményhez. Az ellenzéki pártok készülődései nem vezettek eredményre. A nemzeti-parasztpárt ujjacsoportosulási kísérletei és a jobboldali pártok próbálgatásai nem hoztak megoldást, mert az ellenzéki pártok közül egyik

Jelentés az arad-i náthaláz-frontról

Szerdán reggel a Moise Nicoară-liceumon ismét megkezdődött a tanítás. Ma már lényegesen kevesebb volt a beteg növendék, mint szombaton. Időközben a tantermeket fertőtlenítették és remélik, hogy a járvány terjedését az iskolában sikerül megakadályozni. Ezzel szemben a főorvosi hivatal tíz napra a következő iskolák bezárását rendelte el: a Mihai Viteazul-téren lévő 9. számú német elemi iskola, a Lae Barna-uccában lévő elemi, a Piața Elena Doamna-n lévő ovoda és a 2. számú leány elemi, a sega-i Basab Voda-uccában lévő ovoda és elemi, a gai-i Grădinarilor-uccában lévő 9. és 20. számú elemi, valamint a Poetului-uton lévő elemi iskola és ovoda.

A náthaláz-járvánnyal kapcsolatban beszélgetést folytattunk dr. Cucu Vasile városi tisztifőorvossal, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— A náthaláz-járvány még mindig terjed a városban. A betegség megelőzése érdekében a leghevesebb reggel és este 10—10 centigramm chinint bevenni. Gyermekeknél ennek az adagnak a fele alkalmazandó. A chinin csekken az esetekben kitűnően bevált és kilencven százalékos biztonsággal megelőzi a náthalázat.

sincs kellőképpen felkészítve arra, hogy magára vállalhassa a jövőbeni kormány vezetésének felelősségét. Ezért a mi pártunk marad továbbra is kormányon és a jelenlegi kormány vezeti le ez év októberében a képviselőházi és szenátusi választásokat.

Presbiter-választásra készül az arad-i református egyházközség

— Nyolc presbiteri hely kerül betöltésre rövidesen —

A református egyház kormányzótestülete a presbitérium. Tagjainak száma az egyes egyházak nagysága szerint különböző. A törvény szerint a legkisebb egyházban sem lehet négynél kevesebb, a legnagyobb egyházban sem lehet száznál több. Az arad-i református egyházban a presbiterek száma harminckettő. Természetes, hogy a presbitériumba — mint az egyházközség kormányzótestületébe — mindenütt és mindenkor a legkiválóbb és legértékesebb egyháztagokat igyekeznek beválasztani. Az arad-i református egyháznak eddig különös szerencséje volt abban, hogy széles rétegű intelligenciájából kiváló közéleti férfiakat állíthatott az egyházi ügyek élére. Olyan nevek, mint Fábian Gábor, Varjassy Lajos, Szántay Lajos, Nagy Zoltán, Tabajdy Károly, Fábian László, Rozsnyay Mátyás, dr. Vajda István, Winkler Vilmos, Dálnoki Nagy Lajos,

Dömötör László stb. mind főgondnokai, gondnokai, presbiteri voltak a református egyháznak, amellet, hogy Arad egész közeletére kiterjedő ádásos működésük által a város történetében is eméket állítottak maguknak.

A presbiteri megbízás 12 esztendőre terjed. Így járt le most a harminckét tag közül nyolc presbiter megbízatása, Dömötör László, Dömötör Bertalan, Szarvady János, Farkas Károly, Lészay Endre, Macskássy Zoltán, Dávidházy Imre és dr. Kálmán Ferenc presbitereké. Ugy értesülünk, hogy a gyűlésezet békéjét zavaró pártoskodások elkerülése végett kölcsönös megegyezés alapján olyan listát sikerült összeállítani, hogy a szavazás elkerülésével, közfelkiáltás által egyhangulag ejtik meg a választást, amiben nemcsak a jelenlegi békeséget, hanem a jövő fejlődésének biztosítékát is láthatjuk.

Álarcos rablók megtámadtak egy arad-megyei adófőnököt

A perceptor és barátai elfogták és a csendőröknek adták át a rablókat

Vakmerő rablótámadás játszódott le az arad-megyei Cil község közepében. Kedden este Ionescu Alexandru, Halmagiu községbeli adóperceptor felesége és két barátja társaságában kocsin igyekezett Cil község felé. A 87. jelzésű kilométerkő előtt a lovak megtorpanak, mert az uton keresztbe hatalmas farönkök helyeztek el. A kocsinilók leugrottak, hogy megállapítsák, hogyan került ilyen akadály az országútra, amikor két, botokkal felfegyverkezett álarcos férfi rohant elő és „pénzt vagy életet” kiáltással igyekeztek a társaság tagjait megrémíteni. Az utasok egy pillanatra megdöbbenve álltak meg, de amikor az egyik támadó botjával Ionescu feleségére sújtott, rávetették magukat a rablókra és lefegyverezték őket.

Az adóperceptor és barátai az álarcos utonállókat megkötözték és bevitték maguk-

kal a cil-i csendőrségre, ahonnan Arad-ra hozták őket. A rablótámadást minden valószínűség szerint egyenesen Ionescu személye ellen tervezték, mert az adóperceptor tizezer leit hozott magával a községbe és ezt neszelették meg az utonállóknak, akik azonban a túlerővel szemben póruljártak.

Több mint 293 millió lei nyeresége volt az elmúlt évben a Banca Nationalának

Bucuresti-ből jelentik: A Banca Naționala nyeresége 1936-ban a jegykibocsátó intézet tegnap közzétett mérlege szerint 293.803.654 lei. A bank részvényesei február 21-én tartják közgyűlésüket.

TEL.: 2—32.
5, 7.15, 9.15.

Az URANIA új sláger-premierje!

LEGJOBB!

LEGSZEBB!

LEGHUMOROSABB!

„Csókvásár“

Elvitatlanul az utóbbi idők legsikereiből bécsei operettjei: Liane Haid, Suzi Lanner, Ivan Petrovich, Hans Moser, Heinz Rühmann, Theo Lingan. Zene: Robert Stolz.

Jön! GUGLIELMETTI, a milanoi Scala világhírű sztárja!

Február 16-án a Kulturpalotában.

A humanizmus utia

Falus Lajos dr. előadása a Kölcsey
Életiskolában

A humanizmus irodalmi útját Rotterdami Erasmus nyitotta meg négy évszázad előtt, amikor leírta az egyszerű és mégis örök gondolatot: az emberiség legfőbb feladata, hogy egyre humánusabb, egyre magasabbszellemű és egyre megértőbb legyen. Az emberiségnek ezen történelmi eszméit, melyet az emberiség szívében és észben legnagyobbjai jártak Erasmus után, az este a Kölcsey Életiskola a szokottnál is nagyobb közönségét végigvezette Falus Lajos dr. Hivatott vezető volt, mert elfogulatlan igazságkereső ismerője a korok tömeglelkének, hitvallója az emberi fejlődés örökkévalóságának és fantáziás nyelvtinccsének sugalló erejével világosságot és melegséget adott a történelmi uton velejárá hallgatóknak. Falus dr. szerdai közönsége nemcsak ismeretekben, hanem nemes érzésekben és elhatározásban meggazdagodva távozott egy órai lelki élvezet után az Életiskolából. Nagy tetszéssel kísért előadásának gondolatmenetét a következőkben foglaljuk össze:

Hosszu évszázadokon keresztül az emberiség figyelme az égi dolgok felé irányul. A lelkeket a tulvilági üdvösség sóvárgó áhítaja töltötte el, szinte érzéktelenné téve azokat a földi élet keserveivel és bajaival szemben. A földi létet úgy tekintették, mint egy előszobai várakozás idejét. Nem fontos, hogy az előszoba butorai kopottak, ha tudjuk, hogy az ajtón, amely belőle nyílik és amely számunkra is nem sokára kitarul, örök fényesség és boldogság vár reánk. Csak a XV. század vége felé kezdett egyre jobban tért hódítani az a felfogás, hogy a földi lét mégsem lehet közömbös előtűnk. A teremtés koronája, a teremtés célja, lényege mégis csak az ember. Neki sziporkáznak messze magasságokban milliárdnyi csillagok, neki zúgnak tengerek habjai, neki érnek fák gyümölcsei, neki illatoznak kertek virágai, neki épülnek házak, városok, minden, ami van, neki van, miatta van, érte van. Lassan, lassan a tulvilági élet ködképei helyett minden érdeklődés központjába az ember jut. Ez a felismerés, az ember elsőbbségének tudata új korszakot nyitott meg a világ szellemi történetében. Az előadó ismertette ezután a renaissance korszakát, amelyben az ókori klasszikus tudomány és művészet újrafeltámasztásával a tudomány és művészet ténylegesen újjá született. Az emberi szellem lerázta a bilincseket, miket a vakbuzgóság vetett rá. Máglyák pirosító rőzselángja tragikus fényvel világítja be ezt a korszakot. De a gondolat szabadságának hívei a kintadon és a máglyák tüzeiben sem vonták vissza új tanításait, amelyek ellentétben álltak az addig megmásíthatatlannak tartott dogmákkal. Az egyházi műveltség mellett egy másik, ugynevezett humánus műveltség keletkezett. Az ókor tanulmányozását mint igazi emberi tanulmányt a humanizmus jelzővel illeték, művelőit pedig humanistáknak nevezték. A humanizmus szó jelentősége ma már összeolvad a humanitás fogalmával és jelenti az emberi méltóságnak megbecsülését, az emberi egyéniségnek kifejlesztését, az emberiség gondolkodásmódját, általában az emberiséget. Lényege összefogható abban, hogy „amit magadnak nem kívánsz, másokkal ne tedd.” A humanizmus tanítása, hogy mindannyian testvérek vagyunk. A teremtés misztériuma egyformán sodort a világra mindenkit és a halál sorsközösségében is egyformán találkozunk.

A renaissance alatt azt lehetett hinni, hogy a humanista eszmék végleg diadalmaszkodni fognak. De ez az ábránd nem valósult meg. A XVI. század végén a humanizmus látszólag meghalt. De csak látszólag, mert a tűz el nem hamvaszthatja, víz el nem moshatja, golyó meg nem ölheti, bárd el nem vághatja a szabad gondolatot.

Az előadó ezután kimutatta a humanista gondolat érvényesülését a századokon keresztül az élet ezerféle megnyilvánulásában. A büntetőjog fejlődése, a rabszolgaság, a jobbágyság eltörlése, az alsóbb néposztályok helyzetének javítását célzó szociálpolitikai intézmények, a szociális törvények, mind a humanizmus gondolatából fakadtak.

Megérkezett a Magyar Bál engedélye a belügyminisztériumtól

— Még csak két nap van hátra a fényes táncmulatság éjszakájáig —

Február 6-án ünneplő díszet ölt a Fehér Kereszt-szálló valamennyi helyisége, hogy megfelelő, vidám keretek között fogadhassa a szombaton este felvonuló arad-i és arad-megyei magyar társadalom bálozó közönségét. A rendezőség, élén Fränkel Alfréd és Fényes Loránd rendezőkkel, most már éjt nappá tesz, hogy a még rendelkezésre álló időt minél alaposabban kihasználhassák a bál hagyományos sikere érdekében és velük együtt dolgozik őszinte, szívbőlfakadó lelkesedéssel az ittélő magyarság valamennyi jótékonycélú intézményének hölgytagja is. A nőgyesületek nemes versenyén kívül lelkesen készülnek a hagyományos körmagyar bálnyitó-táncának résztvevői is és általában minden jel arra vall, hogy ennyi ambíció, lelkesedés, fáradság és körültekintés ez évben is meghozza a maga megérdemelt sikerét a Magyar Bál kiváló kivirradtig tartó bál éjszakáján.

Az elmúlt nap folyamán érkezett meg egybként Bucuresti-ből a belügyminisztérium hivatalos engedélye is, amelyet maga Luca belügyminiszter adott ki. A hivatalos engedély birtokában az agilis bálrendezőség minden előkészületet megtett a szombatesti Magyar Bál meglepetésekben gazdag programjának teljes sikere érdekében és több mint bizonyos, hogy ez évben is, mint eddig minden esztendőben, a Magyar Bál az arad-i és arad-megyei magyar társadalom maradéktalan, hangulatos, mindenképpen felejthetetlen találkozója lesz.

Azok számára, akik a látványosságokat, azoknak dekoratív és festői módon stílusos esztétikájukat kedvelik, külön élményt fog jelenteni egy a bálnyító körmagyar festői tán-

ca, mint az éjféle órákban bemutatásra kerülő menyasszonytánc. Tíz stílusos viseletbe öltözött fiatal pár kezd a bálát, hogy bemutassák a körmagyart, amelyet Vigyázó Lászlóné rendez Bérczy Ilonka pompás betanításában. A szupé után kerül sor a díszes menyasszonytáncra, amelyek legszebb táncosnőjét az Arad-i Közlöny ezüstpártájával ékesítik fel, míg a másik három legszebb táncosnő külön-külön részesül egy-egy új díjban, amelyet ugyancsak ékes párta formájában nyújt a rendezőség. A menyasszonytánc legszebb táncosnőjének nevét ez évben is, mint az elmúlt évben történt: a menyasszonytánc vándordíjának, az ezüstpártának lapján fogja megörökíteni a rendezőség. Külön eseményszámba megy majd a bál ezer ötletes meglepetése között a gazdag tombola, amely mindenki számára nem csak értékes, de kedves emléket fog szerezni.

Nem emelik a CFR-személytarifát

Bucuresti-ből jelentik: A Lupta jelentése szerint a kormány gazdasági bizottságának ülésén előreláthatólag elhatározzák, hogy lemondanak a vasút személyszállítási tarifájának felemeléséről. Franasovici közlekedési miniszter állítólag hajlandó lenne hozzájárulni ahhoz, hogy a személyszállítási díjszabása változatlan maradjon és csak az áruszállítási tarifát emeljék. A lap cikkének befejezésében arra a megállapításra jut, hogy a személyszállítási díjszabás 10 és az áruszállítási tarifa 15 százalékkal való felemelése még nem befejezett tény.

Elragadtatással ír a világsajtó Anna Maria Guglielmetti művészetéről

— Guglielmetti ma a világ legnépszerűbb énekművésznője —

Anna Maria Guglielmetti, aki február 16-án tartja énekhangversenyét Arad-on, — ugyszólván az egész világot bejárta és csodálatos képességgel nem csak a közönség legnagyobb elragadtatását vívta ki, hanem a világsajtót is, amely mindenütt, ahol a nagy művésznő megfordult, a legnagyobb lelkesedéssel ír róla. Előttünk fekszenek a világ legnagyobb lapjainak példányai, amelyek Guglielmetti-vel foglalkoznak és szinte lehetetlenség a sok kritika közül az érdekesebbeket ideiktatni, mert a Daily Mail, a Times, a Temps, a New York Tribune, vagy a Paris Soir éppen olyan elismeréssel ír, mint a Corriere dela Sera, Neues

Wiener Journal, Pester Lloyd, Universul, vagy a Dimineața. A legfélelmetesebb zenekritikusok a legelismerőbb és legszebb jelzőket használják a nagy énekesnővel szemben. Guglielmetti ma a legnépszerűbb énekesnő, aki a rádió közönségét is meghódította, gramofonlemezeit pedig a legnagyobb példányszámban jelennek meg. Nem csoda tehát, ha Arad közönsége is megkülönböztetett érdeklődéssel várja február 16-ikát, amikor Guglielmetti tartja énekhangversenyét a Kulturpalotában. Jegyek elővételben Szabó Albert cégnél kaphatók. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni.

Az egyéni humanizmusból kinő a társadalmi, a nemzetközi humanizmus, amely még a háború borzalmaival is igyekszik enyhíteni, pl. a Vörös Kereszt intézményével.

A humanizmus legjellemzőbb vonása a tolerancia, a türelmesség mások véleményével, meggyőződésével szemben és ez választja el legelősebben a diktatúrától. A humanizmus szelid meggyőzéssel, a diktatura terrorral terjeszti eszméit. A diktátorok tömegszuggeszcióval varázskörükbe vonják az embereket. De a diktátor nem elégszik meg azzal, hogy híveit szegődött a nép óriási többsége. A keveseket, akik esetleg más véleményen vannak, erőszakkal akarja megnyerni. A diktatura a humanizmust gyengeségnek csufolja és terrorral fojtja el a más véleményt. Stefan Zweig „Harc egy gondolat körül” című munkája nyomán

ismertette ezután a diktatura módszereit, Kálvin János idejében.

A humanista gondolat ha látszólag vereséget szenved, vagy elnémul is, mindig újból és újból fel fog támadni s meg fogja termékenyíteni a leg-sötétebb századok után is a szépségre, békére, boldogságra, vágyakozó emberi lelkek millióit. A világosság századai után előtörnek a titokzatos mélyből a sötétség árnyai és látszólag elpusztítják azt, amit ész, tudás, szív és jóakarát annyi munkával, vérrel, könnyel és verítékekkel felépítettek. De a humanizmus szószólóit hiába némitják el. A gondolat mindig fel fog támadni a máglyák hamvaiból, börtönök-fatárból, sirok mélységeiből is kiáltani fogja: „testvérek vagyunk, emberek vagyunk!”

A Kölcsey Életiskola előadója jövő szerdán Dömötör László műépítész lesz.

Ma, csütörtökön este ingyen tombola a Cafe Restaurant Boulevard-ban
Értékes tombolatárgyak. Hangulatos Bohém-jazz hangversenye. Tánc reggelig.

Elsimult a részleges magyar kormányválság

Kánya külügyminiszter marad, Kozma belügyminiszter lemond

Budapestről jelentik: Horthy Miklós, Magyarország kormányzója tegnap háromórás kihallgatáson fogadta Darányi Kálmán miniszterelnököt, aki a kormányzónak a különböző kormányzati ténykedésekről számolt be.

A tegnapi jelentések alapján ugylátszik, hogy a részleges kormányválságot már elintézték, még pedig olyan formában, hogy Kánya Kálmán külügyminiszter az eddigi hírekkel ellentétben mégsem mond le, viszont Kozma Miklós belügyminiszter távozik a kormány kötelékéből. Kozma belügyminiszterben a lemondás gondolatát álitólag azok a támadások érték meg, amelyekben az utóbbi időben részben a független kisgazdapárt, részben

pedig a kormánypárt egyes tagjai oldaláról része volt. A Pester Lloyd szerint ezeknek a támadásoknak főképpen személyes élük volt. Nagyon valószínűnek tartják, hogy leveldi Kozma Miklós főképpen azért távozik a kormányból, hogy ezáltal lehetővé tegye, hogy Darányi Kálmán miniszterelnök nyugodt és személyi harcoktól mentes légkörben folytathassa kormányzati tevékenységét. Az sincs kizárva, hogy Kozma Miklós lemond képviselői mandátumáról is és ismét átveszi a Magyar Távirati Iroda, valamint a rádiótársaság igazgatását. Ebben az esetben valószínű, hogy Horthy Miklós kormányzó a felsőház tagjává nevezi ki Kozma Miklóst, amelynek különben kormánybalépése előtt is tagja volt.

Tizenkét pontban követeli

az „Acțiunea Patriotică” az albaiuliai határozatok elvetését és a kisebbségi jogok megnyirbálását

Cluj-ról jelentik: Vasárnap délelőtt nyilvános közgyűlést tartott az új iparkamara nagytermében a helybeli „Acțiunea Patriotică” — magyarul: „Hazafias Mozgalom” nevű egyesület. A megnyitó beszédet Pop Danilă, nyugalmazott tábornok mondta. Bejelentette, hogy az egyesület beadványt intézett a helyi állami intézményekhez a nevek visszarománosítása érdekében.

elkészítette a román iparosok és kereskedők névsorát, hogy a kellően tájékoztatott román közönség ne dolgoztasson és ne vásároljon nem románoknál.

Az egyesület, mondta az elnöki megnyitó, olyan törvényjavaslaton dolgozik, mely végkép eltünteti az idegennyelvű feliratokat s megszünteti azt az érzést, hogy a városunkba jövő román valamely idegen ország városába érkezett. Végül javasolja, hogy a román hadsereg bevonulását a P. Unirii-n hatalmas emlékművel örökítsék meg.

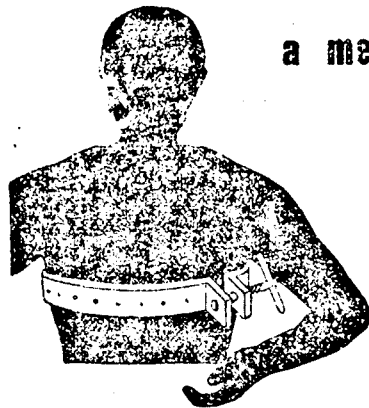
Ezután Ștefan Metes volt államtitkár beszélt a kisebbségi kérdéstről. Kifejtette, hogy a világ egyetlen országában sincsen olyan jó dolga a kisebbségeknek, mint Romániában. Kétféle kisebbség között tett különbséget. Vannak Romániában történelmi multu kisebbségek, amelyenek a magyarok, székelyek és szászok és vannak jövevények, amelyenek az oroszok, ruthének és zsidók. Számuk összesen négy millió s ez még nem elegendő szám ahhoz, hogy Romániát nemzetiségi állammá tegye. Éles hangon kelt ki az ellen, hogy a kisebbségek — az államhatalom gyöngesége és tekintélytelensége miatt — szabadon izgatnak még külföldön is és minduntalan a Népszövetség elé viszik jogtalan panaszait.

Végül tizenkét pontot terjesztett elő Ștefan Metes s a közgyűlés azokat meg is szavazta. Az „Acțiunea Patriotică” tizenkét pontja a következő:

1. Az összes politikai pártok állapodjanak meg egy állandó magatartásban a kisebbségekkel szemben. 2. Tekintsék megsejűnnek az 1918. évi albaiuliai határozatokat, melyeknek a kisebbségre vonatkozó része káros a román államra. 3. Változtassák meg a választási törvényeket. 4. A trianoni békeszerződés legyen a román állam kisebbségeikkel szemben való magatartásának alapja. 5. Sajátítsák ki az agrártörvényben előírt mértékben a kisebbségek és kisebbségi intézmények vagyonát. 6. Az országhatárok

mentén ötven kilométer szélességben minden eladásra kerülő kisebbségi ingatlant először a román államnak ajánljanak fel megvásárlásra. 7. Ötven kilométer szélességben az országhatárok mentén egyetlen kisebbségit se nevezzenek ki állami tisztviselőnek. 8. A román hivatalos közegek tegyenek különbséget a székelyek és a magyarok között s az előbbit tekintsék külön nemzetiségnek. 9. Támogassák egy igazi és független székely párt megalakulását. A Magyar Párt ugyanis állandó összeköttetésben van Magyaror-

Mint egy vasabroncs

a mell körül

így érzi a légzésnél az érlemeszedésben szenvedő. A szédülési esetek, fülzugasok, stb. mellett a légzési nehézségek a 40 éven felüli kornál már az érlemeszedés jelenlétét is jelentik.

Az egyetlen gyógyszer, mely ezen betegség összes szimptomáira erősen hatással van, a dr. Mladejowsky-féle Sklerolsyrup.

Sklerolsyrup oldja a véregekben a mézsavat. Ilyen módon a vérkeringés újra normális lesz, a szív nyugodtan tovább dolgozhat és sorjában eltűnnek az érlemeszedés minden szimptomái.

Diabetikusok Sklerolsyrup „D”-t vesznek, mely cukor nélkül készült.

Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában.

szággal, a mi halálos ellenségünkkel. 10. Az új sajtótörvény írja elő pontosan, hogy új lap indításához előzetes engedély és pénzbiztosíték szükséges. 11. Az állam ne támogassa pénzzel a felekezeti iskolákat, csak a maganyelvű állami iskolákat. 12. Az iparban, kereskedelemben és szabadfoglalkozásokban érvényesüljön a számarányosság elve.

Felmentette a timișoara-i Tábla

az arad-i uriaszonyt, akit megbüntettek, mert ékszereit keblébe rejtve vitte magával Magyarországra

A timișoara-i Tábla hétfőn érdekes arad-i bűnügyet tárgyalt le. Még hónapokkal ezelőtt történt, hogy az arad-i törvényszék első szekciója Kormon Sarolta idős arad-i uriaszony-devizakihágási perét tárgyalta. Az egyedülálló uriaszony magyarországi rokonaihoz utazott és miután nem merete senkire bízni ékszereit, azokat keblébe rejtette és úgy utazott el. A határon nem jelentette be az ékszerek átvitelét és a vámnál kutatása alkalmával megtalálták a körülbelül tizezer lei értékű ékszereket. Az arad-i törvényszék úgy találta, hogy az uriaszony megszegte a devizatorvény-rendelkezéseket, amikor nem jelentette be a határnál ékszereit és pénzhírsággal Sajtotta Kormon Saroltát, egyszersmind az ékszerek elkobozását is elrendelte.

Védője, dr. Raicu Aurel fellebbezést jelentett be a timișoara-i Táblához, amely most tárgyalta az ügyet. Az arad-i ügyvéd kifejtette, hogy szó Sem lehetett devizakihágásról, vagy csempészési kísérletről, mert az uriaszony csupán azért vitte magával ékszereit, mert félt, hogy ellopják és nem tudta, hogy ezt be kell jelenteni. A Tábla helyt adott az érvelésnek és felmentette az uriaszonyt, egyben pedig elrendelte az ékszerek visszaadását.

Tíz fejszecsapással meggyilkolta vadházastársát egy budapesti munkásnő

Budapestről jelentik: A csepeli rendőrkapitányságon szerdán megjelent egy fiatal munkásnő, aki nyugodt hangon ezeket mondta:

— Lakk Katalin vagyok, közös háztartásban éltam Urszán János gyári munkással, aki az utóbbi időben rosszul bánt velem, iszákos volt és brutális. Gyakran meg is vert. Ma délután is összevesztünk és megütött. Én dühös lettem, fejszét kaptam magamhoz, rávágtam és most már nem él.

A rendőrségen azt hitték, hogy csak egy képzeldővel van dolguk, olyan nyugodtan beszélt a titokzatos nő. Erre elkísérték a lakására, ahol megtalálták vadházastársát, akit tíz fejszecsapással gyilkolt meg. A gyilkos nőt le tartóztatták.

Csökkentette az egész vonalon a CFR az autobuszok díjszabását

A CFR. autobusz-osztálya közli, hogy február 5-től a személyszállításra a következő csökkentett díjszabást lépteti életbe:

Arad—Oradea 145 lei, Arad—Chișineu-Criș 55, Arad—Lipova 50, Arad—Buteni 110, Arad—Sebiș 105, Arad—Timișoara 65, Arad—Pecica 35, Arad—Nădlac 75, Pecica—Nădlac 40, Salonta—Oradea 50, Timișoara—Moravița 75, Timișoara—Foeni 55, Timișoara—Lugoj 80, Timișoara—Buziaș 45, Timișoara—Recaș 30 lei.

A fenti vonalakon lévő közbeség községekbe való szállítási díjat úgy számítják, hogy kilométerenként 1,26 lei tarífiát állapítanak meg. Arad—Pecica között a kilométerenkénti tarífia 1,44 lei. Az összegeket 5 lei-enként kerekítik ki, míg a minimális díj 10 lei. A díjhoz hozzászámítják a repülőbélyegeket és a turisztikai illetéket. A csomagokat husz kilogramm súlyig díjmentesen szállítják, míg ezen felül minden megkezdett husz kilogramm után a megtett ut kilométertávolságához arányitva kilométerenként 0,28 lei fizetendő, kivéve az Arad—Pecica—Nădlac-vonalat, ahol ez a díj 0,32 lei.

SELECT 5, 7¼ és 9¼ órák
TELEFON 2—84.
MARLENE DIETRICH — CHARLES BOYER
szines világhírnév,
ALLAH KERTJE

CENTRAL 5, 7¼ és 9¼ órák
TELEFON: 2—85.
Premier!
I N K O G N I T O
Változatos, hezvetkomikumokkal tei zenés vigjáték. Főszereplői:
GUSTAV FROHLICH és HANSI KNOTEK, a „Cigánybáró” Szaffi-ja.
Premier!

Külön védelmi törvényt kér az oradea-i Kamara a régi cégek érdekében

Mint Oradea-ról jelentik, az ottani Kereskedelmi és Iparkamara Papaudoff Theodor elnököle alatt tanácsulést tartott, amelyen többek között tiltakozó határozatot hoztak a házaló kereskedelem ügyében. Elhatározták, hogy a kamara ezután házaló kereskedelmi iparigazolványokat nem fog véleményezni, mert a kereskedelemnek ez a formája elavult és meg nem engedhető versenyt támaszt a súlyos közterheket viselő kereskedőknek. Érdekes vita folyt a vásártartási jog körül. Az oradea-i kamara a szakkamarai törvény alapján magának követeli a vásártartási jogot és jövedelmet, de egyes városok és községek nem akarják ezt átengedni, mert számítotték jövedelmük vani belőle.

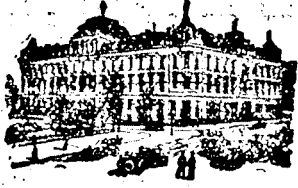
A Kamara elhatározta: kéri a kereskedelmi miniszteriumot, hogy a vásárok rendezését kizárólag a Kamarák hatáskörébe utalja, mert az új szakkamarai törvény erre határozatlan jogot ad a Kereskedelmi és Iparkamaráknak. Ezután Bolcaș tanács- tag fokozottabb védelmet kért a régi kereskedelmi és iparvállalatok számára, mert ezeket túlterhelik adókkal és illetékekkel, úgy hogy létüket veszély fenyegeti.

Más, újabb vállalatok aránytalanul kisebb mérvben veszik ki részüket a közteherviselésből, márpedig annak arányosnak kell lenni. A nagy terhek miatt a régi cégek egyrésze kénytelen volt üzletét másokra átruházni és csak így birtok megszabadulni az aránytalanul nagy terhektől. **Bolcaș indítványára a kamara elhatározta: felir az illetékes felsőbb fórumhoz, hogy a nemzetgazdaság érdekében külön védelmi törvényt készítsen a régi ipari és kereskedelmi cégek érdekében.**

= TÖRVÉNY KÉSZÜL A KÜLFÖLDI VALUTÁKBAN KÖTÖTT ÖSSZES BIZTOSÍTÁSI KÖLTSÉGEK LEIRE VALÓ KONVERTÁLÁSÁRA. București-ből jelentik: A törvényelőkészítő tanács második szekciója foglalkozott a külföldi valutában kötött biztosítási szerződések leire való konvertálásáról szóló törvénytervezettel. Az eredmény alakult ki, hogy az összes ilyen szerződéseket leire kell átalakítani és az erről szóló javaslatot legközelebb a parlament elé terjesztik.

= A kedvezményes inarvállalatok részére egyéni díjazást állapít meg az államvasut. București-ből jelentik: A CFR tavaly december végén elrendelte, hogy 1937. március 1-én megállított az iparpártolási törvény alapján megállapított állomási tarifákat és helyükbe konvenció-nális díjazásokat vezet be. Ez azt jelenti, hogy az eddigi általános kedvezmény helyett minden vállalatnak külön-külön állapítja meg a szállítási kedvezményét, de csak ha a vállalat olyan nyilatkozatot ír alá, hogy kizárólag a CFR-t fogja az áruszállításra igénybevenni. Kereskedelmi és vállalat körökben ez ellen mozgalom indult meg. A Gyáriparosok Országos Szövetsége emlékiratot küldött a CFR-hez, amelyben tiltakozott az új rendszer ellen. Ugyanis a CFR még arra is kötelezi a nyilatkozat alapján a szállító közönséget, hogy lemondjon a magánkézben levő autófuvarozási vállalatok igénybeviteléről.

= A hegyvidéki móclakosságon nem segít az erdőkiérmelés és most bányászati kedvezményeket kapnak. București-ből jelentik: Mint ismeretes, a kormány 5 évvel ezelőtt több várme-gyében lakó mócok számára vándorfakereskedel-mi engedélyt adott, hogy megélhetésüket megkönnyítse. A mócok egyrésze az arad-i piacon is árusított fát, de ezek olyan nedvesek voltak, hogy nem bírtak versenyezni a régi, kiváló fakereskedőkkel és habár elég sokan vásároltak a mócoktól, azok mégsem találták meg számításukat. Helyzetüket az is megnehezítette, hogy sok falusi parasztfakereskedő nagyon olcsón vásárolta meg a mócok által kitermelt fát és így a haszon legnagyobb része a falusi paraszti fakereskedőknek maradt. A vándorfakereskedők és kistermelők különben is rendszertelenül és utánültetés nélkül vágják az erdősegeket. Ezért a kormánytól mási-rányu támogatást kértek és Pop Valer dr. kereskedelmi és ipariügyi miniszter a legmesszebbmenő jóakaratot ígerte meg számukra. Ígétét be is tartja, mert előterjesztésére most módosítják a bányatörvényt, amelynek alapján a hegyvidéki magánbányázásokat állami költségén sür-gősen felszerelik és kitermelés céljából átengedik a móclakosságnak.

Ha BUCURESTI-be jön Szállion meg a GRAND HOTEL „LAFAYETTE”-ben

Nyugateurópai kényelemmel berendezett szállodánk a főváros szívében fekszik. Disztingvált, tiszta, csendes. Elsőrangú iskolázott személyzet. — Ultramodern szobák a lehető legalacsonyabb árakkal. — **BUCURESTI, I., Calea Victoriei No. 11. — Telefon: 3-34-10.**

BANKÓK REGÉNYE

Csudálatos történetek a Pénz életéről — Varázslatok, viccek, szerelmi és politikai titkok, amelyeket a bankjegyek muzeumi őrznek.

Ha egy gyűrődött öreg bankó beszélni tudna és elmondhatná pályafutását, érdekes és építőesetű dolgokról szerezhetnénk tudomást. Mert története van minden bankónak. És ha minden bankó elpirulna, amely érdemeitől cserélt gazdát és nem szolgálta meg becsületese munkát, lehet, hogy csupa piros bankó szaladgálna a világban.

A mi értelmzésünkben ez a hétköznapi megszokott eseménye, de még nem történet. A történetben azt a rendkívülit várjuk, ami százezer bankó közül csak egyei esett meg, azzal is csak egyetlenegyszer egész pályafutása alatt. Az ilyen emlékező papirosok aztán bekerültek az állambankok muzeumaiba, — a hirhadt hamis bankó pedig a rendőri muzeumokba.

A hamisbankók a pénzvilág demimondjai. Egyebük sincs, mint a rettentő rossz híruk, pedig valójában nem is olyan ártalmasak és főként, egyáltalában nem érnek annyit, mint rossz híruk után gondolná az ember. A hamis bankók rendőri gyűjteménye egyszerűen elképeszti a laikust primitívségével, s az egyetlen csodálkozni való, hogy akadt ember, akit ezekkel az ügytelenségekkel felfoghatott álitani. Lépten-nyomon olvasunk bankjegyhamisításokról, akik „csodálatos” ügyességgel dolgoztak és portékájukat alig lehet megkülönböztetni a valóditól. Ez a „csodálatos” jelző azonban majdnem minden esetben túlzás és a valóságban a hamisítók nyomdiatechnikai tulzása még akkor is megbukott volna, ha nem bankót, hanem autbuszjegyeket akar tak volna hamisítani. **Mihelyt a hamisító nyomtatni akarja a bankjegyeit, azonnal megbukik, s a bünygyi prakszisban az igazán helytálló hamisítványok egyenként készített, kézirajzok szoktak lenni.** Ezen a nehéz kenyérkereseti pályán az emberi kézimunka főnyesen győzi le a gépet. Mint üzlet, persze ez is gyalázatosan rossz, mert egy hamis bankó rajzolásakor munka, amivel becsületesen mégegyszer annyit lehetne keresni.

Vannak azonban, akikben az amatőrpaszszió ebben az irányban tör a csillagok felé s ilyen ember okozott nagy meglepetést az egyik washingtoni bank pénztárosának, aki egyszer unalmában olvasgatni kezdte a tizdolláros köriratát. Azon a helyen, ahol a felírás szigorú figyelmeztetést tartalmaz: **„A bankjegy utánzását a törvény bünteti”**, egyik bankón a következő megmáltott felírást találta: **„Aki ezt a bankjegyet valódinak elfogadja, számár, mert a bankjegy hamis.”** A pénztárnok majd leszédült a székről, mert ilyen becsületsértést még sohase vágtak a fejéhez. Hogy számár lenne, még most sem látta be, de hogy a tizdolláros hamis, a nap-nál világosabb lón. Az amerikai rendőrség el is fogta a hamisítót, egy amatőr rajzoló, aki kínos zavarba hozta a bíróságot, azzal a védekezéssel, hogy ő nem bankót hamisított, hanem hamis bankót rajzolt és mindenkit korrek tül figyelmeztetett rá. **Végre is pénzbírsággal uszta meg a kalandot.**

Valódi bankóhistóriákból az Angol Banknak van leggazdagabb muzeális gyűjteménye.

Itt őrzik a világ legnagyobb bankóját, az egymillió fontos bankjegyet, egy darabban. Négy darab ilyen bankót nyomtattak mindössze, egyik a muzeumban van, a másik Rothschild bankár tulajdonában, a harmadik és negyedik két más angol bankárnál. Külön pénzszekrényben, aránylag a legfelületesebb őrizet alatt, mert nincs tolvaj, aki ezt a bankót ki tudná adni.

Az angol banknak joga van arra, hogy tetszés szerinti címletű bankjegyet nyomasson s ez a joga nagyon kapóra jött, amikor egy külön angol örökhagyó óriási örökséget írt az angol kincstár javára, azzal a kikötéssel, hogy a kincstár fizesse ki egy évtizedes cipőszámláját, az egyetlen adósságot, amit hátra hagyott, — de szigorú kikötés szerint egyetlen darab bankjeggyel. A külön angol még a másvilágon is mulatott azon, hogy hogyan fogja törni a fejét a kincstár, míg a pontosan 555 fontnyi adósságot kifizeti. A kincstár papírost vett elő, számolt és megtalálta a megoldást. Az angol bank nyomtatott egyetlen darab 555 fontos bankjegyet és gavallérosan fizetett. A cipész pedig visszaadta a bankjegyet a bank muzeuma számára, kétszeres pénzéért.

1800-ban az a terv merült fel az angol pénzvilágban, hogy minden ércpénzt bankjegyre kellene kicserélni. A bank próbanyomatokat készített a tervhez, s a nyomatok közt egypennys bankjegyek is voltak. Ezek sohase kerültek forgalomba, de a muzeumban van belőlük néhány példány. Ezeknél a hétfilleres bankóknál kisebb értékű még nem szerepelt az angol biradalom pénzügyi történetében.

Van a muzeumban egy csodabankó, amelynek titkát már a spiritiszták is próbálták megfejteni, de ők is megakadtak vele. A bankjegy hét hónapig volt forgalomban, s ekkor jöttek rá, hogy „Bank of England” aláírás helyett „Bank of Irland” áll rajta. Persze, azonnal kivonták a forgalomból, de ez csak pénzügyi intézkedés volt, amely a rejtélyt semmivel sem csökkentette. Hogy a hibás felírás miképp kerülte ki az ezerszeres technikai ellenőrzést, ez csak kisebbik fele a csodának. Azt azonban, hogy a nyomtatóknak hogyan változott meg a felírás és miért csak ebben az egyetlen esetben, meghalad minden technikát képzeletet. Ezt a bankót megvizsgálták a világ minden műszerével, s valódisága kétségen felül áll, ellenben sem előtte, sem utána soha még egy hasonló százfontos elő nem került. A szakértők egyhangúan megállapították, hogy varázslat történt, és ezzel a felírással került is a nevezetes bankó a muzeum üvegszekrényébe.

Az angol törvény és szokások szerint a bankjegy értéke semmit sem csorbul, bármit írunk rá, így aztán felírt bankjegyek ezerszámmal akadnak a muzeumban. Ez régebben elterjedt szokás volt és csak a morgóódó pénzfeltevők ellenszerve korlátozta. Manapság Angliában is olyan gyorsan adják ki az emberek a pénzt, hogy a rövid idő alatt eszükbe se jut semmi, nemhogy idejük lenne azt a semmit a bankóra írni. **A régi bankjegyek kü-**

Figyelem hozzáértők!

Teljesen verseny nélkül áll uiszerü finomságánál és feltétlen 5 évi megbízhatóságánál fogva, az új „Primeros Brilliant Extra Primissima” és az új „Luxeus Sitken Finest”. Győzsdjön meg róla On is. 500

lönböző női neveket örökítenek meg, persze mindegyik a legszebb volt annak idején az egész világon, s mulhatatánul szükségesnek

látszott, hogy ezt a tényt egy száz, husz vagy tizfontos bankó hirdesse, a trubadur anyagi viszonyai szerint. Megállapítható, hogy a tizfontosokon vannak a leghevesebb szerelmi nyilatkozatok.

Egy ötfontos bankjegy 1856-ban életet mentett meg feliratával. Egy angol matröz került Algirban az ottani emir fogságába (hivatalosan e tünt) s a matröz rokonai pontos címvél izenetet küldött ki a fogságból egy ötfontos bankjegy hátán. Afrika déli csucán. Fokvárosban került a bankó egy hajóskapitány kezébe, aki a cím után értesítette az angliai rokonokat. Megmozdult persze a brit admirális, s a maröz hatévi fogság után visszatérhetett övéhez.

Olcóbban mint az állomáson,
Sokkal olcóbban mint Budapestén
vagy Becsben
veheti meg külföldi jegyeit a

WAGONS-LITS//COOK Menetjegy-
irodában,
ARADON, a Minorita-palotában.

Jegyátszámítás! kurzusok február 1-től:

svájci franc 32.55
osztrák silling 27.80
pengő 27.80
cseh korona 4.95
dinár 3.10
olasz lira 7.45
márka 39.90
francia frank 6.65
stb.

minden más pótlet,
vagy illetek hozzá-
számítása nélkül.

SPORT KÖZLÖNY

Világrekord-sorozat a davosi gyorskorcsolyázó-világversenyen Arattak a norvég gyorskorcsolyázók

Davos. Igen nagy érdeklődés mellett bonyolították le az európa-bajnoki gyorskorcsolyázó, valamint a női világ-bajnoki versenyeket, amelyek során számos új világrekordot állítottak fel a versenyzők. Az eredmények az alábbiak:

EURÓPA GYORSKORCSOLYÁZÓ BAJNOKSÁGA:

500 méter: 1. Engnestangen (norvég) 42.3 mp. Világrekord! (Régi 42.4 mp. Potts USA.) 2. Staksrud (norvég) 42.8 mp. 3. Haraldsen (norvég) 43 mp.

3000 méter: 1. Staksrud (norvég) 4 p., 55.2 mp. 2. Vasenius (norvég) 4 p., 55.7 mp. 3. Engnestangen (norvég) 4 p., 57.9 mp. A magyar Hidvégi ebben a számban tizedik lett 5 p. 0.4 mp-es új magyar rekorddal.

1500 méter: 1. Staksrud (norvég) 2 p., 14.9 mp. Világrekord! (Régi 2 p., 17.4 mp. O. Mathiesen.) 2. Engnestangen 2 p., 15 mp. 3. Krogh (norvég) 2 p., 17.3 mp. 4. Vasenius. 5. Mathie-

sen. 6. Stiepl (osztrák).

A norvég versenyzők nagyszerű formájára jellemző, hogy egyszerre hárman is megavították O. Mathiesen világrekordját, melyet 1914. óta csak most sikerült levérni. Az Európa-bajnoki címet Staksrud nyerte.

HÖLGY GYORSKORCSOLYÁZÓ VILÁGBAJNOKSÁG:

500 méter: 1. Schon-Nielsen (norvég) 46.4 mp. Világrekord! 2. Lie (norvég) 49.9 mp. 3. Lesche (finn) 51.2 mp.

3000 méter: 1. Schon-Nielsen 5 p., 29.6 mp. Világrekord! 2. Lie 5 p., 31.8 mp. 3. Lesche 5 p., 35.5 mp.

1000 méter: 1. Schon-Nielsen 1 p., 38.8 mp. Világrekord! 2. Lie 1 p., 40.2 másodperc.

5000 méter: 1. Schon-Nielsen 9 p., 28.3 mp. Világrekord! 2. Lie 9 p., 29.6 mp. Schon-Nielsen teljesítménye szinte hihetetlenül jó, annyira, hogy már a külföldi sajtóban is felmerült a gyanu: nő-e Schon-Nielsen?

Juga Livius lesz a válogatóbizottság elnöke

București. Az országos válogatott csapat ebben a szezonban nagyon sok nehéz feladat előtt áll. A válogatott együttes előkészítése, a csapat szakszerű összeállítása mind olyan elsőrendű feladat, amely nélkül a siker el sem képzelhető. A futballközpont elhatározta, hogy a tavaszi szezontól kezdődően ugynevezett válogatóbizottságot állít fel, ennek az lesz a feladata, hogy a válogatott csapattal kapcsolatos ügyeket, az előkészítés és az összeállítás munkáját végezze. A bizottság elnöke valószínűleg Juga Livius, a Chinezul s a nyugati liga elnöke lesz, akinek szakértelme biztosítja a kifogástalan válogatást.

Reformtervek a Consiliul Federal előtt

București. Az idei Consiliul Federal ülése elé nagy érdeklődéssel tekintenek sportkörökben, miután itt nagyszabású, a futball-sportot érdeklő kérdéseket tárgyalnak le. A kiszivárgott hírek szerint számos reformterv is tárgyalásra kerül. A Consiliul Federal nagy érdeklődéssel várt gyűlése február 13-án kezdődik.

A nemzeti bajnokság bizottsága azzal a tervvel foglalkozik, hogy a bajnokságban szereplő csapatok megbízottait a fővárosba hívja egy, február hónapban megtartandó gyűlésre. A gyűlésnek legfőbb pontja a durva játékok kiküszöbölését célzó határozat elfogadása lesz.

O Érdekes megállapodást kötött a Juventus és az FC Rapid. A fővárosi Juventus és az FC Rapid egyesületek között megállapodás jött létre, amely szerint a nevezett klubok nem vesznek át egymástól játékosokat. Az országban első ilyen irányú megállapodás a folyó évre szól.

A badeni ping-pong-világ-bajnokság eredményei

Baden. Az asztali tenisz világ-bajnokság első napján még a késő éjszakai órákban is bonyolították le mérkőzéseket és ezek során a román férfi csapat a kitűnő lengyel együttesel került össze és 5:1 arányban vereséget szenvedett. Az éjszakai eredmények az alábbiak:

Ausztia—Németország 5:0, Lettország—Egyiptom 5:0, USA—Jugoszlávia 5:1, Ausztia—Belgium 5:0, Lengyelország—Románia 5:1, Magyarország—Csehszlovákia 5:1.

Kedden délelőtt a következő eredmények adódtak: Magyarország—USA 5:4, Magyarország—Lengyelország 5:3.

A női versenyek eredményei: Ausztia—Magyarország 3:0, USA—Magyarország 3:0.

Két ponttal vezet a Bologna az olasz bajnokságban

Róma. Az olasz bajnokság legutolsó fordulóján a Bologna kétpontos előnyre tett szert és vezet a bajnokságban. A forduló eredményei a következők: Juventus—Napoli 2:0, Triestina—Lazio 1:0, Alessandria—Novara 4:3, Milan—Lucchese 3:0, Bologna—Ambrosiana 1:0, Genova—Bari 3:1, Roma—Torino 1:1, Fiorentina—Sampierdarena 2:1.

Az élcsoport állása a következő: 1. Bologna 27 pont. 2. Lazio 25 pont. 3. Milan 24 pont. 4. Juventus 23 pont.

O Olaszország—Ausztia — márciusban. A március hónap legnagyobb nemzetközi futballsemménye kétségtelenül az Olaszországban lebonyolításra kerülő olasz—osztrák válogatott mérkőzés lesz az Európa Kupáért. Emellett Stuttgartban Franciaország—Németország válogatott futballcsapatai ütköznek meg barátságos mérkőzés keretében.

A Telefon Club és Bragadiru győztek a jégkorong-nemzetibajnokságban

București. A jégkorong nemzeti bajnokság legutolsó fordulóján a Telefon Club és Bragadiru csapatai győztek a „sereghajtó” Universitatea és CSM Ciuc felett. Beszámolunk az alábbi:

Telefon Club—CSM Ciuc 4:1 (1:0, 0:1, 3:0). A Telefon Club csapata megérdemeiten győzött igen szép játék után. A gólokon Brackl (2), Bíró és Petrovici, illetve Schmidt II. osztokodtak.

Bragadiru—Universitatea 2:0 (1:0, 0:0, 1:0). Sadovschi csapata biztosan győzött az egyetemisták felett. Radian és Cantacuzino szerezték a gólokat.

A két mérkőzés után a bajnokság állása a következő:

	7	6	—	1	16:6	12
1. Dragos Voda	7	4	1	2	15:5	9
2. Telefon Club	6	4	1	1	6:3	9
3. Bragadiru	8	4	1	3	9:10	9
4. Iahn	8	1	1	6	4:15	3
5. CSM Ciuc	8	1	—	7	7:18	2
6. Universitatea						

UJ KÖNYV

Báró Wesselényi Miklós: „A harmadik birodalom keletkezése”. Dr. Horváth Jenő egyetemi tanár előszavával jelent meg báró Wesselényi Miklósnak „A harmadik birodalom” című alapvető, érdekes és hátor munkája. Horváth egyetemi tanár ezt írja a könyv előszavában: „Báró Wesselényi munkája határozott nyeresége történelmi, főként pedig publicisztikai irodalmunknak, amint az volt őskéni, Wesselényi Miklós bárónak egy évszázaddal előbb megirt szözeata is. Más keretben, pusztán a megfigyelés és tárgyilagoss ismertetés benyomásait és megállapításait tárva az olvasó elé. De felhíván a magyar közvélemény figyelmét arra, hogy a létért való küzdelemnek egyik leg-erősebb és leghatásosabb fegyvere a tapasztalás és megfigyelés. A magyar olvasó első kézből kapja benne azokat a tapasztalatokat és megfigyeléseket, amelyeket a szerző a Harmadik Birodalom történelmét tanulmányozva tett. Azzal a kíváncsisággal mutatom be őt, hogy ugyanolyan komoly érdeklődéssel és értékeléssel vegye azt, amilyen készséggel vele a fiatal szerző a köznek szolgálni kívánt”. A vaskos kötet 272 lapon, szép kötésben, füzve 132 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj.

Fizessen elő

az

ARAD-I KÖZLÖNY-re

ajándéku kapja

200 oldalas, 1937. évre szóló

ALMANACH-unkat

és február 15-ig gratis küld-
jük lapunkat.

Előfizetési díj úgy helyben
mint vidéken havonta 70 lei

Legújabb jelentéseink:

Leszurta tanárát

a belgrádi technologia egyik kizárt diákja

Belgrádból jelentik: A technológián ma osztották ki a félévi bizonyítványokat és ez alkalommal két izgalmas esemény játszódott le. A mértani szakon, a második osztály növendékei előtt egy tanár jelenlétében az osztályfőnök hirdette ki az eredményeket és közölte, hogy 35 hallgatót rossz előmenetel miatt eltanácsoltak az intézetből. A tanár közben eltávozott a teremből és az osztályfőnök felszólította a hallgatókat, hogy ha nem értették meg az általa kihirdetett eredményeket, úgy kérjenek felvilágosítást tőle. Ekkor egy Morics György nevű 16 esztendő cataroj illetőségű diák lépett a tanár elé és kérte: magyarázza meg bizonyítványát. Az osztályfőnök ekkor ismét felolvasta a határozatot, amely szerint a diákot hanyagsága miatt kizárták az iskolából. Morics erre a dobogóra ugrott, kirántotta a széket az osztályfőnök alól, a földre teperte a

tanárt és dulakodni kezdett az első pillanatban védekezni sem tudó férfival. Az eltanácsolt diák hirtelen tört rántott elő és kétszer a tanár hátába szurta a gyilkos szerszámot. Az osztályfőnöknek nagynehezen sikerült kiszabadulnia Morics kezei közül és az ajtó felé vándorolt, a diák azonban utána vetette magát és mellébe szurta kesét. Az osztályfőnök eszméletlenül esett össze és életveszélyes állapotban szállították kórházba. Az orvosok nem biznak abban, hogy sikerül megmenteni az életnek.

Az elektrotechnikai szakon Hirscher József tanár hirdette ki az eredményeket. Itt egy Stepanovics Mile nevű 15 esztendő diák támadt a tanárra és sósavval telt üveg tartalmát akarta Hirscher arcába önteni. A tanár félreugrott és így a merénylet nem sikerült. Mindkét merénylet letartóztatták.

Letartóztattak Vácon egy arad-i származású álhirlapírót

Budapestről jelentik: A váci rendőrség ma letartóztatta az arad-i származású ifju Hehs Aladár többszörösen büntetett előéletű notórius álhirlapírót. Ifju Hehs Aladár, miután Arad-on is különféle bűncselekmények miatt több ízben volt büntetve, évekkal ezelőtt felköltözött Budapestre. Néhány héttel ezelőtt Hehs Aladár megjelent Vácon, ahol a Kuria-szállodában szállt meg, ahol Jávorkai Ifju Hehs Aladár újságírónak és laptulajdosnának jelentette be magát. *Egész lakosztályt bérelt ki és azt mondta, hogy hosszabb időt kíván Vácon tölteni*, mert neki nagyon tetszik a vidék és részt akar venni a város kereskedelmi és társadalmi életében. Új ismerőseinek mondta, hogy több budapesti lap munkatársa, a külföldi világlapok tudósítója és ezen-

kívül neki magának is van egy nagyobb lapja. A szálló tulajdonosával is beszélgetett, akinek elmondta, hogy őt legfőképpen *Karai-Kraker* Kálmán volt főispán, *Kornis* Gyula képviselő és egyetemi tanár és *Hannauer* A. István püspök magánéletének ügyei érdeklik, majd amikor megtudta, hogy kik tartoznak a kezdetek környezetéhez, igyekezett ezek közé férközni és azután *előttük homályos és fenyegető kijelentéseket tett*. A váci rendőrség ekkor megindította ellene a nyomozást, amelynek során kiderült, hogy a *budapesti rendőrség ifju Hehs Aladár csalás, óvadéksikkasztás és más különféle bűnügyek miatt már régebben körözi*. A rendőrség ezután Hehs letartóztatta. Ifju Hehs Aladár őrizetbe vétele után kijelentette, hogy büntetésének kitöltése után elhagyja az országot.

Angliát illeti a kezdeményezés a Németországgal való tárgyalásokban

— jelentette ki Delbos francia külügyminiszter

Párisból jelentik: A képviselőház külügyi bizottságának szerda délutáni ülésén Delbos külügyminiszter beszámolt a Népszövetség ülészakának lefolyásáról, majd a német-francia viszony alakulásáról beszélt. Megállapította, hogy Hitler beszéde után az a helyzet, ami Eden angol külügyminiszter és Blum francia miniszterelnök beszéde előtt volt, mert a vezérkancellár részéről nem történt újabb kezdeményezés. A tár-

gyalások most majd diplomáciai uton folynak tovább. A kezdeményezés e téren az angol kormányt illeti, mert Hitler beszédének lényegéből elsősorban a gyarmatok visszakövetelése és a leszerelés eszméjének visszautasítása Angliát érinti. Végül azon reményének adott kifejezést, hogy a londoni semlegeségi bizottság kielégítő eredménnyel dolgozik most már és sikerül elszigetelnie a spanyol polgárháborút.

Elmenekült Madridból a védősereg parancsnoka

Párisból jelentik: A *Matin* arról ad számot, hogy az éjszaka folyamán távirat érkezett Marseillebe. A távirat közli, hogy Miaja tábornok, a Madridot védő haderők főparancsnoka családjával egyetemben utban van Marseille felé, ahol a délelőtti 10 órakor kellett volna megérkeznie. A megérkezés azonban elmaradt és újabb távirat érkezett, amely azt jelenti, hogy a tábornok családjával egyetemben utban van a *Ville de Oran* gőzös fedélzetén a francia kikötő felé, ahová a délutáni órákban kell megérkeznie. Miaja franciaországi útjával kapcsolatban a legkülönbözőbb hírek vannak forgalomban, így vannak, akik azt állítják, hogy a tábornok meghasonlott a Caballero-kormányral és a Madridot védő idegen csapatok

parancsnokaival, mások viszont azt állítják, hogy Miaja tábornok éppen a köztársasági kormány megbízásából utazik Franciaországba.

Vérbefojtják Oroszországban a nép elégedetlenségét

Varsóból jelentik: Moszkvából érkezett hírek arról számolnak be, hogy Oroszországban tömeges letartóztatások folynak és egyenást érik a nyugtalanító jelenségek. Ukrajnában a gabonahiány miatt parasztlázadás dúl, az ipari centrumokban a munkások szabotálása miatt folynak a letartóztatások. A lengyel sajtó szerint a Kreml vérbe akarja fojtani az elégedetlenséget.

Az asztalitenisz-világbajnokság új eredményei

Baden-Badenből jelentik: Az asztalitenisz-világbajnokság csapatversenyének újabb eredményei a következők: USA—Belgium 5:0, Lengyelország—Egyiptom 5:0, Csehszlovákia—Ausztria 5:1, USA—Németország 5:0, Franciaország—Románia 5:3, Magyarország—Litvánia 5:1, Jugoszlávia—Belgium 5:1, Lengyelország—Anglia 5:0, Csehszlovákia—Franciaország 5:0, USA—Románia 5:0, Magyarország—Románia 5:1, Jugoszlávia—Franciaország 5:2, Anglia—Litvánia 5:2, Franciaország—Egyiptom 5:0.

A női csapatverseny eredményei: Csehszlovákia—Ausztria 3:2, Románia—Magyarország 3:1, Anglia—Belgium 3:0, USA—Németország 3:1, USA—Románia 3:1, Csehszlovákia—Magyarország 3:0, Ausztria—Románia 3:0, Németország—Belgium 3:0.

Swaithing Cup: Lengyelország—Németország 5:1, Ausztria—Franciaország 5:0, Magyarország—Jugoszlávia 5:0, Csehszlovákia—Litvánia 5:0, USA—Anglia 5:0, Lengyelország—Belgium 5:1, Románia—Egyiptom 5:1. Corbillon Cup: Csehszlovákia—Románia 3:0, USA—Belgium 3:0, Ausztria—Anglia 3:0, Franciaország—Magyarország 3:1.

Felsőházi tag lett Magyarország lemondott belügyminisztere

Budapestről jelentik: A magyar kormányzó megleghango leiratban értesítette Kozma volt magyar belügyminisztert, hogy lemondását elfogadta és érdemeinek elismeréseképpen élethossziglan a Felsőház tagjává nevezi ki. A magyar Hivatalos Lap csütörtöki száma közli Kozma belügyminiszternek a kormány kötelekéből történt kiválását és azt, hogy a belügyi tárcát ideiglenesen Darányi Kálmán magyar miniszterelnök veszi át.

A főiskolai téli világbajnoksági versenyek eredményei

Zell am Zeeből jelentik: A főiskolai téli világbajnokságok során szerda délelőtt a férfi műkorcsolyázó világbajnokságot bonyolították le. Első Kertész (magyar), helyezési szám 7, pontszám 9.36.5. Második Tarták (magyar), helyezési szám 8, pontszám 9.34.7. Harmadik Ratenshoffer (osztrák), helyezési szám 15, pontszám 8.55.3. A jégkorongbajnokságban Olaszország 5:0 (2:0, 1:0, 2:0) arányban győzött Franciaország felett.

Egy írás-i orvosnő féltékenységi drámája

Írás-ból jelentik: Megrendítő családi dráma játszódott le ma reggel Moldova fővárosában. Dr. *Niculita* Emilia orvosnő féltékenységi rohamában lelőtte férjét, majd önmagával végzett.

A fiatal házaspár az asszony szüleinek Sărăriei-uccai lakásán lakott. A házastársak csendes életmódot folytattak, melyet csak időnként zavartak meg az asszony féltékenységi jelenetei, aki hiútlansággal vádolta meg férjét, aki a város egyik legszebb férfia volt.

A dráma előzményeit egyelőre a legteljesebb homály fedi. Mindössze annyit sikerült megállapítani, hogy az asszony egy adott pillanatban az éjjeli szekrényhez rohant, melynek fiókjából revolvert vett elő és az azzal hátulról lőtt férjére. A golyó a férfi szívét furta át és azonnali halált okozott. Az asszony ekkor, megrémülve tettének következményeitől, maga ellen fordította a revolvert és egy golyót a fejébe, a másodikat pedig a hasába röpítette. Ezután még volt annyi ereje, hogy kíváncsurogjon az udvarba, ahol eszméletlenül esett össze.

A revolverlövés zajára előrohantak a házbeli, akik az asszonyt reménytelen állapotban kórházba szállították. A családi dráma a városban általános részvétet váltott ki.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.